

hos dem, der have Penge at laane ud. Men der er ganske vist noget meningsløst i at opretholde en Ordning, hvorved man kun volder Folk en hel Del Ulejlighed, Tidsspilde og ogsaa ret betydelige Omkostninger. Naar man ved den efter min Mening saare praktiske Ordning, det ærede Medlem foreslaar, kan forskaane Folk derfor, hvorfor skal man saa ikke gøre det?

Jeg nævner udtrykkelig, at der ogsaa er væsentlige Omkostninger forbundet med at faa Rentebevilling udstedt. Det er nemlig ikke nok med den Stempelafgift, der er foreskrevet for Ansøgningens Vedkommende, og som tidligere var 65 Øre pr. Ansøgning, men som nu er 1 Kr. Nej, henvender man sig til et Pengeinstitut, er den sædvanlige Takst 4 Kroner, og gaar man til en Sagfører, kommer man ofte op paa 6—8, ja, indtil 12—14 Kr. Gennemfører man det Lovforslag, det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer) her har forelagt for Tinget, vil man undgaa dette. Man vil i Virkeligheden ikke alene give de Mennesker, som søge saadanne Laan, og det er jo mangfoldige, en nem Adgang til at faa disse Sager bragte i Orden, men man vil ogsaa skaane dem for en ret væsentlig Udgift. Der eksisterer det ejendommelige Forhold, at hvis man har en Ejendom, hvori man har maattet optage et 1ste Prioritets Laan, f. Eks. paa 3,000 Kr., og saa vil have dette Laan forøget med 1,500 Kr., f. Eks. hvis man har ombygget Ejendommen, saa skal man selv om man har Rentebevilling for det første Laan, og selv om man faar Pengene hos det samme Pengeinstitut, alligevel søge en ny Rentebevilling for Forhøjelsen paa 1,500 Kr. Det vil vel heller ikke kunne undgaaes efter det foreliggende Lovforslag; jeg tillader mig at spørge det ærede Medlem fra Højrup derom. Jeg vilde sætte Pris paa, om det i saadanne Tilfælde var unødvendigt at faa ny Rentebevilling; jeg synes, den er overflødig.

Jeg vil i Forbindelse med denne Sag rette en Forespørgsel til den højtærede Indenrigsminister angaaende Udlaan af Fideikommiskapitalerne. Jeg ser ikke, at det foreliggende Lovforslag i nogen Henseende kan have til Følge, at vore Lensbesiddere blive i Stand til at udnytte Ændringen til en Forhøjelse af Renten af de Midler, de have udlaant til en hel Række

Mennesker, som de økonomisk have Forbindelse med, specielt indenfor Bondestanden. Men jeg vil gerne bede den højtærede Indenrigsminister have sin Opmærksomhed henvendt derpaa. Jeg tror, det var ønskeligt, om der ikke blev dispenseret alt for stærkt, naar Talen er om vore Lensbesiddere og de mange Penge, de have Raadigheden over, og den Rente, de skulle have Lov til at udskrive hos de Folk, der laane Penge hos dem. Jeg mener ikke, Ministeriet ved nærværende Lovforslag, hvorved man overgiver Bevillingsmeddelelsen til Retsskriveren, fraskriver sig Retten til at have Indseende med disse Forhold. Det vilde jeg i alt Fald nødigt være med til. Men det kan vel heller ikke være Tilfældet, da Lovforslaget, som det gentagne Gange er nævnt, ikke indeholder en Frigivelse af Rentefoden for Udlaan mod Pant i fast Ejendom. Jeg har dog ønsket at gøre denne Bemærkning, for at man ikke ude i Landet skulde tro, at vi her staa i Begreb med at række Haand til en Forhøjelse af Renten i vort Land i det hele taget.

Idet jeg gentager, at det foreliggende Lovforslag praktisk set er et Fremskridt, og at dets Gennemførelse vil betyde, at mangfoldige Mennesker skaanes for Ulejlighed og Udgifter, skal jeg med disse Bemærkninger paa min Gruppes Vegne anbefale det til Vedtagelse.

Ellinger: Jeg skal indskrænke mig til at udtale, at vi fra vor Side kunne tiltræde Lovforslaget og ville stemme for det, ganske som det foreligger.

Ivar Berendsen: Det synes, som om dette private Lovforslag skal faa en let og hurtig Gang gennem Rigsdagen, og det fortjener det ogsaa. Efter min Mening bør Lovgivningsmagten henvende sig med Tak til Forslagsstilleren, fordi han har givet Anledning til, at dette bliver ophøjet til Lov. Hvad der forelaa for Forslagsstilleren, var den Opgave at bibeholde althvad der er af Realitet i den nuværende Tingenes Tilstand — nemlig at Rentefoden for Laan mod Pant i faste Ejendomme indtil videre kun efter Bevilling maa være over 4 pCt., og at Statskassen forbeholder sig at faa en Indtægt af 1 Kr. af hver Ansøgning om Bevilling til at tage højere